

Lenka Pelíšková: Bible a její exegeze v Aristeově dopise
Bakalářská práce

Oponentský posudek

Předložená práce analyzuje Aristeův dopis, populární dílo helénistického judaismu, z hlediska vlivu Hebrejské bible na tento text a zejména jejich výkladů, jak se rozvíjely v prostředí palestinského a alexandrijského židovstva. Původ samotného textu a otázku jeho autorství práce neřeší, jen v úvodní pasáži zmiňuje tradiční (a často si navzájem odporující) názory badatelů v této oblasti; hlavní zájem se soustřeďuje na samotný text, v němž autorka zkoumá jednak silný vliv řeckého kulturního milieu, s nímž se alexandrijská židovská diaspora musela vyrovnávat, jednak textové souvislosti s Hebrejskou biblí a její palestinskou exegezí.

Práce má přehlednou strukturu: První část představuje dějinný a kulturní kontext vzniku Aristeova dopisu a postavení židovské komunity v Alexandrii. Druhá část rozebírá rozsah a intenzitu řeckého vlivu na autora dopisu, který se odráží nejen v kompozici textu, ale i v přijetí některých mravních a politicko-filosofických hodnot řecké kultury a myšlení. V třetí části se dozvídáme něco o vzniku a inspiraci Hebrejské bible, vzniku Septuaginty a roli Bible v životě diasporních Židů. Čtvrtá část se pak věnuje otázkám židovské exegeze Bible obecně a její aplikaci v Aristeově dopise zvláště; zmíněny jsou konkrétní tematické a metodické případy.

Více než polovina práce je tedy věnována spíše historickým okolnostem vzniku Aristeova dopisu, resp. Hebrejské bible a její řecké varianty, Septuaginty. Tato část ukazuje na velmi dobrou obeznámenost autorky textu s historickými reáliemi a helénistickou kulturou. Samotným tématem, jak je naznačeno v názvu, se zabývá až poslední, čtvrtá část. Autorku tu vedou zejména otázky, jak je zpracovává sekundární literatura, jež se zabývá konkrétně Aristeovým dopisem, s aplikací obecných literárně-theologických forem a metodických přístupů (alegorie, typologie, kompozitní citace apod.). Souhrnně se dá říci, že práce je velmi pěknou kompilací sekundárních zdrojů s využitím dobré znalosti primárních pramenů, včetně jazyků.

Po formální stránce se práci dá vytknout jen málo, autorka si například vždy neuhlídala soulad mezi stránkováním v obsahu a v samotném textu, nebo jednotu v přepisu jmen, např. Aristobulos (s. 13) a Aristobúlos (s. 23). Drobných přehlédnutí a překlepů jsem napočítal na dvě desítky, ale celkové vyznění práce to příliš nenarušuje. Považuji text za zdařilý, splňující nároky kladené na bakalářskou práci, proto doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit *výborně*.

V Praze dne 28.8.2017

PhDr. Milan Lyčka, Ph.D.
Ústav filosofie a religionistiky FF UK